

1. Omklassificering af vandløb (B)

Sagsnr.: 330-2011-238940

Dok.nr.: 330-2015-611899

Åbent

Kompetence: Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget

Beslutningstema

Udvalget skal tage stilling til, at ændre klassifikationen for en række vandløb i Slagelse Kommune.

Baggrund

I forbindelse med revisionen af vandløbsregulativerne er det blevet besluttet på Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalgsmødet den 4. maj 2015, at screene kommunens vandløb med henblik på en potentiel omklassifikation.

Vandløb kan enten være klassificeret som *private* eller som *offentlige*. Klassifikationen er udelukkende et udtryk for hvem, der afholder vedligeholdelsen i vandløbene. Det vil sige, at offentlige vandløb ejes af lodsejerne, men vedligeholdes af kommunen. Kommunen skal så vidt muligt tilstræbe, at sammenlignelige vandløb er ens klassificeret, så serviceniveauet er ens indenfor kommunens grænser.

Da der ikke er nærmere beskrevet, hvilke retningslinjer klassifikationen skal foretages ud fra, har der gennem tiden været stor variation fra kommune til kommune. Efter kommunalreformen er der i Slagelse Kommune ikke foretaget en revurdering af vandløbenes klassifikation, hvilket bør gøres forud for revisionen af vandløbsregulativerne.

Slagelse Kommune har ca. 256 km offentlige vandløb. Derudover vedligeholder kommunen en række private vandløb. Center for Teknik og Miljø har screenet vandløbene og udpeget 24 offentlige vandløb, på i alt ca. 34 km, samt 9 private vandløb på i alt ca. 3 km, som primært tjener nogle få lodsejere og som har ringe naturmæssig værdi. Det drejer sig om følgende offentlige vandløb:

Navn	Totallængde i m	Andel rørlagt	Ca. antal lodsejere
Birkemoserenden	4192	60 %	21
Birkemoserenden sideløb B	87	100 %	1
Birkemoserenden sideløb C	364	10 %	4
Birkemoserenden sideløb D	163	100 %	3
Birkemoserenden sideløb E	594	100 %	3
Bonderuprenden, SK	519	20 %	5
Bøstruprenden, sideløb 5BII	132	0 %	1
Ellemoserenden	743	60 %	1
Gammel-Lungrenden	3944	80 %	12
Gammel-Lungrenden, tilløb 7b - Mejerirenden	898	100 %	6
Gammel-Lungrenden, tilløb 7c - Gerdruprenden	1738	80 %	2
Gammel-Lungrenden, tilløb 7d	457	20 %	6
Gammel-Lungrenden, tilløb 7e	98	60 %	1
Kirkerenden	3240	80 %	17
Kobækrenden, tilløb nr. 2c	691	5 %	8
Maglemoserenden	2013	90 %	7
Marbæks Rende Nord	2131	100 %	7
Olleruprenden	2301	90 %	5
Stude-Neblerenden	2770	100 %	13
Valbækrenden	2159	10 %	12
Vestensø	1170	100 %	4
Vibeholmrenden	881	10 %	5

Ørbækrenden	1979	80 %	3
Østerhovedrenden	816	60 %	6
I alt	34.080		

Samt følgende private vandløb, som kommunen igennem en årrække har vedligeholdt:

Navn	Total-længde i m	Andel rørlagt	Ca. antal lodsejere
Mejerirende, Stillinge	1.076	0 %	8
Agervejrenden	475	0 %	3
Bonderuphuserenderne	89	0 %	2
Bonderuphuserenderne	74	0 %	3
Vestermoserenden	309	0 %	5
Hejningerenden	96	0 %	2
Broholmrenden	226	0 %	1
Gl. Forlevrenden	83	0 %	2
Jordrensrenden	336	0 %	6
I alt	2.764		

Efterfølgende er disse 33 vandløb vurderet ud fra KL's kriterier for hvilke vandløb, der bør være offentlige, se bilag 1:

1. Vandløbet er en del af et samlet vandsystem, som har betydning for økologien i området, eller hvor arealerne omkring vandløbet er en del af et særligt naturområde.
2. Vandløbet størrelse, fx bundbredde på over 1,5 m.
3. Mange interessenter, som er afhængige af vandløbet som afleder for drænvand mm.
4. Vandløbet har stor rekreativ betydning for befolkningen, ud over hvad der er sædvanligt for private vandløb.
5. Vandløbskvaliteten – såvel vandløbets fysiske tilstand som vandkvaliteten er høj.
6. Vandløbet modtager væsentlige mængder spildevand fra renseanlæg, offentlige vejsystemer eller andre offentlige spildevandsanlæg.
7. Vandløbet ligger nedenfor et andet offentligt vandløb.

Fælles for hovedparten af de udpegede vandløb er, at de primært er mindre, helt eller delvist rørlagte vandløb, der ligger i det åbne land og fungerer som afvanding for marker i omdrift eller naturområder. Ved gennemgangen af vandløbene er der umiddelbart ingen af de ovenstående vandløb, der opfylder KL's syv kriterier helt eller delvist for at være offentlige vandløb. I enkelte vandløb skal der dog i forbindelse med den videre sagsbehandling, ske en yderligere undersøgelse af den nuværende tilførsel af spildevand. Ingen af de udpegede vandløb er mål-satte eller omfattet af Vandplan 2009-2015.

I forbindelse med en nedklassificering af vandløb skal lodsejerne partshøres inden der træffes endelig afgørelse. I forbindelse med partshøringen og sagsbehandlingen i øvrigt, kan der fremkomme oplysninger, der gør, at det ikke er hensigtsmæssigt, at nedklassificere vandløbene.

Udvalget og byrådet skal efter partshøring træffe endelig beslutning om vandløbenes klassifikation.

Ved overdragelsen af vandløbene, skal kommunen sikre sig, at vandløbene er vedligeholdt i overensstemmelse med regulativet for vandløbet.

Ved overdragelsen af vedligeholdelsen af vandløbene til lodsejerne, pålægges de selv at stå for den fremadrettede vedligeholdelse. Selv om et vandløb overgår til at være privat, må vedligeholdelsen ikke ophøre. Vandløbet skal vedligeholdes sådan, at skikkelsen eller evnen til at føre vand ikke ændres.

De fleste lodsejere vedligeholder i forvejen deres markdræn, grøfter mv. De udpegede vandløb adskiller sig ikke fra andre vandløb i kommunen, som i forvejen er private og vedligeholdes af lodsejerne selv.

I tilfælde af, at en længere rørlagt strækning kræver en omlægning, er det ikke kommunen, der betaler for udskiftningen af rørene – uanset om det er privat eller offentligt. Hvis det er et offentligt vandløb, er det hele oplandet, der er med til at betale for udskiftningen af røret. Hvis det er et privat vandløb, er det kun lodsejerne af vandløbet, der skal betale for udskiftningen af røret.

I Slagelse Kommune er der en række private vandløb, der er målsatte i Vandplan 2009-2015. Et kort over de private, målsatte vandløb fremgår af bilag 2. Det drejer sig om følgende vandløb:

Navn	Totallængde i m
Flaskerenden	1004
Vejrbæk	2920
Boeslunde Vandløbet	2674
Frølunderenden	934
Skelbæk	2465
Ålerenden stræk 1	492
Vandløb nr. 15-7	2082
Runds grøft	5242
Vandløb nr. 13-19	3418
I alt	21.231

Det kan være hensigtsmæssigt at opklassificere disse vandløb, da de målsatte vandløb har brug for en særlig indsats og mere skånsom vedligeholdelse.

Opklassificeringen vil blive vurderet i forbindelse med udarbejdelse af regulativer. Der vil også her ske en forudgående partshøring, hvorefter udvalg og byråd træffer endelig beslutning.

Retligt grundlag

Vandløbslovens § 10, samt bekendtgørelse nr. 1235 af 24/11/2014 om klassifikation og registrering af vandløb.

Handlemuligheder

Udvalget kan vælge at igangsætte en proces med ned- og opklassifikation af de ovennævnte vandløb.

Udvalget kan alternativt vælge, at lade vandløbene have den klassifikation som de har i dag, eller udtage vandløb, som der ikke skal indledes en proces med partshøring for med henblik på, at beholde den klassifikation som de har i dag.

Vurdering

Center for Teknik og Miljø anbefaler, at der arbejdes på, at få nedklassificeret de 24 offentlige vandløb og overdrage vedligeholdelsen af de 9 private vandløb til lodsejerne. Der er umiddelbart ingen væsentlige offentlige interesser i de nævnte vandløb og en nedklassificering vil sikre en harmonisering af serviceniveauet for vandløbsvedligeholdelsen i Slagelse Kommune.

Center for Teknik og Miljø anbefaler, at der arbejdes på, at de 9 private, målsatte vandløb bliver opklassificeret og at kommunen overtager vedligeholdelsen af disse vandløb, når der er udarbejdet et regulativ for de enkelte vandløb.

Økonomiske og personalemæssige konsekvenser

Det vurderes, at Slagelse Kommune kan spare ca. 350.000 kr. om året på vedligeholdelsen af de ca. 37 km vandløb, hvor vedligeholdelsen overdrages til lodsejerne. Pengene kan finansiere vedligeholdelsen af de ca. 21 km vandløb, der kan blive opklassificeret og de nye grødeskæringsprincipper, der forventes at blive indført i forbindelse med revisionen af vandløbsregulativerne.

I forbindelse med overdragelsen af vedligeholdelsen af vandløbene til lodsejerne, kan der forekomme ekstraordinære engangsudgifter til spuling af rørlagte vandløb og evt. TV-inspektion. Omkostningerne holdes indenfor det eksisterende budget.

Konsekvenser for andre udvalg

Ingen bemærkninger.

Indstilling

Centerchef for Teknik og Miljø indstiller, at der indledes en proces med partshøring af de berørte lodsejere med henblik på,

- 1. at** 24 offentlige vandløb nedklassificeres,
- 2. at** vedligeholdelsen af 9 private vandløb overdrages til lodsejerne,
- 3. at** 9 private, målsatte vandløb opklassificeres.

Beslutning i Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget den 11. januar 2016:

Fraværende:

Godkendt.

Steen Olsen (A), Flemming Erichsen (A) og Ali Yavuz (A) kunne ikke tilslutte sig punkt 1 og 2.

Bilag

330-2015-572619	Screening af vandløb ifm omklassifikation
330-2015-714222	Kort over private, målsatte vandløb
